

Razvojni koncept države

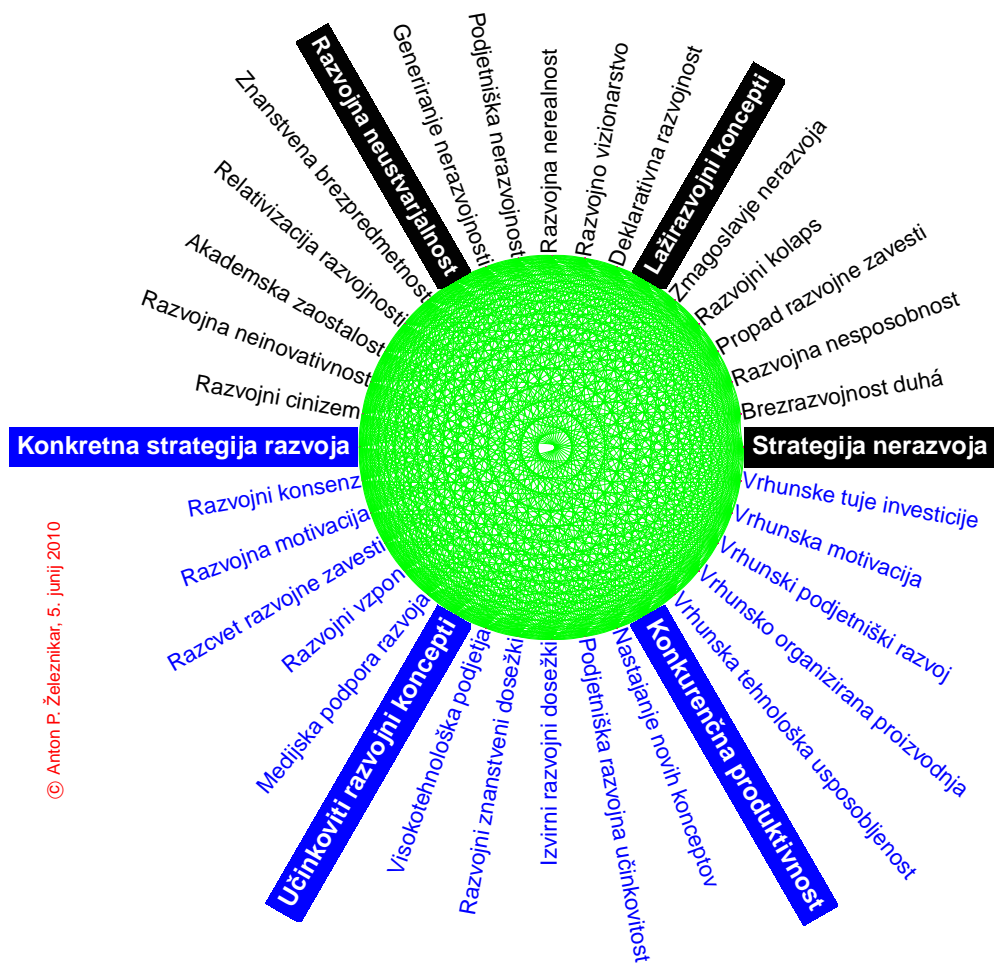
Anton P. Železnikar

1 Uvod

Prehod iz namišljenega v konkretno in konsenzualno zasnovani razvoj države je težnja demokratične zavesti v Evropi in na globalni ravni. Za ta prehod je potrebno najprej vzpostaviti posebno stanje duhá v Sloveniji, ki je sposobno mobilizirati celotno institucionalno in individualno sfero državnih ustanov in posamičnikov. Nasprotovanje temu stanju razvojnih možnosti lahko prihaja le iz vrst zakritih in posebnih interesov slovenskih elit, ko jim je razvojno napredovanje ovira pri uresničevanju zasebnih koristi in obstoječih privilegijev. Duhovno in zavestno zaostajanje slovenske populacije je tedaj temeljni cilj teh elit, ki si danes delijo oblast in kapitalsko prevlado v Sloveniji. Opor-tunistični aparat države vzdržuje to stanje nerazvoja skupaj z vsakokratno vlado, ko generira osnutke in navidezna regionalna jedra razvoja brez us-treznih pobud, kadrov in realnih konceptov.

Ker potrebne izkušnosti za razvojni podvig v državi ni, je smiselno gra-diti zamisel s preходом iz starega načina razumevanja pospešenega razvoja v nov način dojemanja realnega razvoja na izkušnjah razvojno uspešnejših državnih ureditev. Prvi zgled razvoja v svetovnih okvirih so gotovo ZDA, za njo pa v polpreteklem obdobju azijski tigri, v Evropi pa morda Finska na področju avtorsko osnovane telefonije v globalnem prostoru. To, da si slovenske vladajoče elite zamišljajo Slovenijo kar kot Silicijsko dolino, je sicer nedosegljivo, konceptualno pa je to le dovolj visoko postavljeni cilj, katerega uresničevanje bi moralo temeljiti na konkretnih podciljih preseganja današnega stanja nerazvoja oz. generiranja nerazvojne ciljne dokumentacije. Tu prihajajo v poštev države hitro razvijajočih se gospodarstev, kot so Ki-tajska, Indija, Indonezija in Avstralija, vendar njim vsem umanjka temeljni imperativ zares pospešenega razvoja, ki bi bil tehnološko in poslovno primerljiv z ZDA. ZDA ostajajo nekakšen ključ k dejansko pospešenem razvoju sleherne države in ta ključ se podaljšuje v področje zares visokih, še najbolj informacij-skih in zlasti produkcijskoinformacijskih tehnologij. To pa je področje, kjer se stikata visoka fizikalna osnova in skrajna produkcijska inovacija, katerih rezultat je vrhunski in drugim nedosegljiv dosežek, kot so današnji informa-cijski procesorji, osnovani na nanosekundni, kvantni in drugi, nam neznani tehnologiji. Ta produkcijski sektor je pod strogo kontrolo ameriškega em-barga, ki se le selektivno odloča za manjše sprostitev v odnosu do trdnih

Ta zapis o konceptih razvoja države je v dopolnjevanju in nastajanju ter predmet razprave / June 23, 2010

© Anton F. Železnikar, 5. junij 2010

Figure 1: *Razvojni koncept je osnovan na prehodu iz deklarativnega, neokomunističnega stanja vizij, deklaracij in načrtov v realno in konkretno stanje prihodnjega poslovnega, tehnološkega in naposled družbenega razvoja države.*

zavezniških držav.

Množičnost raziskav in tehnoloških poskusov z izdatno državno podporo bi po neki logiki razvoja naposled morala pripeljati do tehnološke kvalitete, primerljive z ZDA, vendar ozadja ameriške tehnološke proiritete niso dovolj jasna in razkrita in tehnološkim oponašalcem znana, saj je neznano, kako so utemeljena v ustroju, pionirskem duhu in mentaliteti ameriške družbe, ki je dejansko na drugih državnih lokacijah neponovljiva. Vendar, ali je mogoča kakšna druga pot do tehnološke odličnosti, ki ne bi bila tako ameriško odvisna?

Slika 1 prikazuje paleto medsebojno povezanih izhodišč v območju nekdanjega in novega razvojnega pristopa, doslej neuresničenega konceptualizma

preteklih vlad in podjetniških struktur RS. Podjetja so seveda tista, ki se odločajo sama za določene razvojne preboje, vlada jih pri tem lahko le podpira in vzpodbuja, dajajoč tudi finančna sredstva za ustrezne raziskave in razvojne napore podjetij. Znanstvena sfera se pri tem lahko zgolj povezuje s podjetniško, od katere prejema finančne spodbude in se vključuje v sodelovanje. Ustrezna ministrstva so povezana s posebno obliko koordinacije razvojnih ukrepov in pospeškov, npr. po zgledu nekdanjega japonskega ministrstva MITI (ministrstvo za mednarodno trgovino in industrijo). Predsednik vlade osebno vodi koordinacijo razvoja države na široki fronti, od medijev, propagandnih in učinkovitih ukrepov vlade. Razvoj države postane glavni politični in podjetniški moto javnega in zasebnega življenja. S tem se aktualizira motivacijski utrip državnih ustanov, podjetij in posameznikov v njihovi vsakdanjosti, ki postane tako smiselna in življenskociljna¹.

Analiza grafa na Sliki 1 je bistvena in omogoča individualno generiranje ekspertiz, ki se ukvarjajo s prehodom države v pospešeni razvoj. Zelena substanca na sliki omogoča najširšo izbiro smiselnih glagolskih fraz, ki se postavljajo med samostalniške fraze v vozliščih grafa. Gre za preizkušeno metodo učinkovitega generiranja ekspertnih primerjav, ki se jim lahko pridružijo nadaljni grafi, informacijski diagrami in posebni tezavri razvojnih samostalniških in glagolskih fraz. Razvojne strategije se v konceptualni fazi pišejo v etničnem (slovenskem, angleškem, nemškem) jeziku pri izmenjavi in presoji mnenj, usmeritev in možnosti.

Dosedanja *Strategija nerazvoja* sploh ni prišla do ugotovitve, da strategiji na samem začetku manjka razvojnost duhá, delovala naj bi kar z *Brezrazvojnostjo duhá* kot nekakšen perpetuum mobile, ki bo zagotavljal širši konsenz kar tako, samodejno. Soglasje političnih strank namreč ni dovolj za podvig razvojnega pospeševanja. Motivacija in realna možnost zanj mora biti navzoča v podjetjih, v glavah vodilnih menedžerjev in državljanov, v medijski podpori, ki se napaja s smiselnostjo razvoja, njegove potrebnosti in hkrati uspešnosti za pohod v večjo blaginjo za vse.

2 Iz nerazvoja v rast

Podobno kot Evropa z Bolonjsko strategijo ni dosegla zapisanega o prvenstvu znanja in razvoju, tega sama ni mogla doseči tudi Slovenija. Uradniški politični pritlikavci pod vodstvom uradnika s Portugalske (Joséja Manuela Barosse) in komisarja iz Slovenije (Janeza Potočnika) naj bi v prejnem

¹V Sloveniji dosegamo takšne tragikomične učinke z referendumom za mejo s Hrvaško, delno pa tudi z zabavnim scenarijem ljubljanskega župana okoli graditve stadiona v Stožicah. Oboje troši slovenski BDP in ga ne ustvarja produktivno

mandatu Evropske komisije usmerjali ta Bolonjski razvoj, za katerega so porabili znatna evropska denarna sredstva in naposled upravičili neuspeh z nastopajočo gospodarsko krizo. Strategija 2020 Evropske unije je tako izumila novo metaforo svoje usmeritve, imenovano *rast*, ki je naravni sestop iz namernega in strogo usmerjenega gospodarskega in tehnološkega razvoja unije v ciljno razvodenelo rast. Naslov dokumenta je **Evropa 2020: Strategija za razumno, vzdržljivo in vključujočo rast** (Europe 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth; Eine Strategie für intelligentes, nachhaltiges und integratives Wachstum; Europe 2020: Une stratégie pour une croissance intelligente, durable et inclusive). Slovenski prevajalski zmazek se glasi značilno v stilu balkanskega razumevanja kar **Evropa 2020: Nova evropska strategija za delovna mesta in rast**.

Strategija naj ne bi bila le igra besed v nacionalnih jezikih, ki popači njen motiv na lokalno raven in reducira njeno predstavitev v samem naslovu v nekaj od konceptualno in izvorno drugačnega. Poanto postavi na *delovna mesta*, ki so lahko le eno od izhodišč, razumno ali pametno (smart, intelligent) pa zamenja samovoljno z *novim* (npr. lahko tudi neumnim).

Strategija 2020 tudi nikjer ne nalaga, da mora biti temeljna strategija vladajočih strank *obdržanje oblasti za vsako ceno* z izključevanjem in pred vsem drugim, kot je to primer v Sloveniji, kjer rastni kazalci padajo ali se podpovprečno dvigujejo, oblast pa ne poskuša vključevati državljanov v izboljšavo demokratičnih norm in mentalitet, duši in enoumno nadzira medije, podpira zadolževanje neproduktivnega sektorja (Stožice).